

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ referitor la proiectul de **HOTĂRÂRE** pentru aprobarea cadrlui strategic privind internaționalizarea sistemului de învățământ superior

Analizând proiectul de **HOTĂRÂRE** pentru aprobarea
cadrlui strategic privind internaționalizarea sistemului de
învățământ superior, transmis de Secretariatul General al Guvernului
cu adresa nr. 400 din 26.11.2024 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu
nr. 1276/26.11.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată,
și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a
Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de hotărâre, cu următoarele
observații și propuneri:

1. Proiectul de hotărâre are ca obiect de reglementare aprobarea
cadrlui strategic privind internaționalizarea sistemului de învățământ
superior din România.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ
nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. La **art. 1**, având în vedere utilizarea sintagmei „cadru
strategic” în cuprinsul art. 3 și 4 din hotărâre, recomandăm ca expresia
„cadru strategic privind internaționalizarea sistemului de învățământ
superior” să fie înlocuită cu expresia „cadru strategic privind
internaționalizarea sistemului de învățământ superior, **denumit în
continuare cadru strategic**”.

4. La **art. 2 alin. (1)**, potrivit uzanțelor de redactare, propunem ca
norma să debeatze astfel:

„În conformitate cu prevederile art. **120 alin. (2) lit. l) și q)** din
Legea **învățământului superior nr. 199/2023**, cu **modificările și**

completările ulterioare, precum și ale art. 4 alin. (3) lit. f) din Hotărârea Guvernului nr. ...”.

Totodată, pentru claritatea normei, este de analizat dacă expresia „programul de mobilități” nu ar trebui înlocuită cu expresia „Programul de mobilitate academică”.

La alin. (2), potrivit uzanțelor de redactare, recomandăm formularea normei după cum urmează:

„(2) În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, condițiile și modul în care se realizează mobilitățile în cadrul Programului de mobilitate academică ASEM-DUO se stabilesc, cu avizul Ministerului Afacerilor Externe și în funcție de aplicabilitatea măsurilor impuse prin regimurile de sancțiuni internaționale obligatorii pentru România, printr-o metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I”.

5. La art. 4, potrivit limbajului juridic de specialitate, recomandăm ca expresia „învățământ superior de drept public” să fie înlocuită cu sintagma „învățământ superior de stat”. Observația este valabilă și pentru art. 11 alin. (3) lit. o) din anexă.

6. La Anexă, formulăm următoarele observații și propuneri privind respectarea normelor de tehnică legislativă, precum și de redactare a textului acesteia:

6.1. Marcarea anexei se va face sub forma „Anexă”.

6.2. Potrivit normelor de tehnică legislativă, propunem ca titlul Capitolului I să fie scris „CAPITOLUL I – Dispoziții generale”.

6.3. La art. 1 teza întâi, pentru un plus de rigoare în exprimare, sugerăm ca termenul „internaționalizării” să fie înlocuit cu expresia „internaționalizării acestuia”, cu referire la sistemul de învățământ superior.

Totodată, pentru unitate de redactare, recomandăm ca în cuprinsul anexei termenul *internaționalizarea* să fie înlocuit cu expresia *internaționalizarea sistemului de învățământ superior*.

6.4. La art. 2, potrivit uzanțelor de redactare, fiecare element al enumerării va debuta cu inițială mică, iar *punctul* din finalul fiecărei enumerări se înlocuiește cu *punct și virgulă*. Observația este valabilă și pentru art. 11 alin. (3).

La lit. a) teza a doua, pentru acuratețea redactării, propunem ca partea finală a normei să fie redată astfel: „... încurajând mobilitatea

studenților, a cadrelor didactice și a **cercetătorilor și** stabilind parteneriate și rețele academice internaționale”.

La **lit. b)**, pentru fluența normei, propunem ca expresia „și aspirația” să fie înlocuită cu expresia „**precum și** aspirația”.

La **lit. c)**, se va elimina virgula care precedă expresia „și de a contribui”.

6.5. La **art. 3 lit. c)**, pentru precizia normei, recomandăm ca termenul „instituțiile” să fie înlocuit cu sintagma „**instituțiile de învățământ superior**”. Observația este valabilă în mod corespunzător și pentru alte situații similare din proiect.

6.6. La **Capitolul II**, la **titlu**, termenul „Obiective” va fi redat cu inițială mică.

6.7. La **art. 5 alin. (1) lit. d)**, recomandăm ca termenul „universităților” să fie înlocuit cu sintagma „**instituțiilor de învățământ superior**”. Observația este valabilă și pentru alte situații similare din proiect.

La **lit. j)**, norma va debuta cu inițială mică.

La **lit. l)**, se va introduce virgula înainte de sintagma „precum și”. Observația este valabilă și pentru **actualul art. 6 alin. (3)**.

La **lit. m)**, pentru unitate de redactare cu Legea învățământului superior nr. 199/2023, sugerăm ca expresia „micro certificări” să fie redactată sub forma „**microcertificări**”.

La **alin. (2) lit. a)**, expresia „Uniunii Europene” va fi redactată „**Uniunii Europene**”.

6.8. La **art. 6**, pentru marcarea corectă a elementelor structurale, primul alineat va fi marcat cu cifra „(1)”, actualele alin. (1) și (2) vor fi marcate cu literele „a” și „b”, iar actualele alin. (3) și (4) vor fi renumerotate „(2)” și „(3)”.

La **teza a doua a părții introductive a primului alineat**, expresia „a instituțiilor” va fi redactată „**al instituțiilor**”, pentru realizarea acordului cu termenul „sprijinul”.

La **actualul alin. (2)**, pentru acuratețea exprimării, propunem ca norma să debuteze astfel: „**b) cel puțin 20% dintre cursanții care au beneficiat de mobilitatea pentru învățare în străinătate trebuie să fie ...**”.

La **actualul alin. (3)**, pentru cursivitatea exprimării, propunem ca partea finală a normei să fie redactată astfel: „... astfel încât să fie înregistrată, **până în anul 2030**, o creștere cu **minimum 35%** a numărului de **studenți** străini înmatriculați la studii în cadrul instituțiilor de învățământ superior”.

La **actualul alin. (4)**, din rațiuni de redactare, sugerăm ca partea finală a normei să fie redactată astfel: „... **până în anul 2030**”.
Observația este valabilă în mod corespunzător și pentru **actualul alin. (2)**.

6.9. La **Capitolul III**, se va elimina punctul din finalul **titlului**.

6.10. La **art. 8 alin. (1)**, la **teza întâi a părții introductive**, sugerăm ca partea finală a normei să fie reformulată astfel: „... se **înființează Consiliul** de coordonare a procesului de internaționalizare a învățământului superior, denumit în continuare **Consiliul**, cu rol de **corelare, coordonare și informare reciprocă** cu privire la diversele politici cu impact asupra **acestui proces**”.

La **teza a doua**, pentru fluența normei, sugerăm ca partea finală a acesteia să fie reformulată astfel: „... reprezentanți ai **următoarelor instituții și structuri**.”

La **lit. c)**, partea finală a normei va fi redactată astfel: „... a **Ministerului Afacerilor Interne**”.

La **lit. d)**, expresia „Formării Profesională” va fi înlocuită cu sintagma „Formării **Profesionale**”.

La **lit. e)**, pentru o exprimare corectă, partea finală a normei va fi redactată astfel: „... **denumită** în continuare UEFISCDI”, întrucât face referire la „Unitatea”.

La **lit. h)**, semnalăm că expresia „Alte structuri relevante pentru procesul de internaționalizare” este lipsită de previzibilitate; prin urmare, propunem reanalizarea normei.

La **alin. (2)**, potrivit uzanțelor normative, partea finală a normei va fi completată astfel: „... se **aprobă** prin ordin al ministrului educației, care se **publică în Monitorul Oficial al României, Partea I**”. Totodată, pentru precizia normei, propunem menționarea unui termen pentru aprobarea ordinului respectiv.

6.11. La **art. 10 lit. a)**, având în vedere definiția acestei noțiuni la **art. 1**, expresia „cadrul strategic privind internaționalizarea sistemului de învățământ superior” va fi înlocuită cu sintagma „**cadrul strategic**”.

Observația este valabilă și pentru celelalte situații similare din proiect.

La **lit. b)**, recomandăm introducerea virgulei după expresia „cel puțin într-o limbă de circulație internațională”.

La **lit. d)**, pentru fluența normei, sugerăm ca expresia „oferta educațională, activitățile” să fie redactată sub forma „oferta educațională și activitățile”.

6.12. Referitor la structurarea **art. 11 alin. (3) lit. a)**, facem trimitere la prevederile art. 49 alin. (2) și (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, potrivit cărora „o enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei, o altă enumerare și nici alineate noi”, iar „dacă ipoteza marcată cu o literă necesită o dezvoltare sau o explicare separată, aceasta se va face printr-un alineat distinct care să urmeze ultimei enumerări”. Prin urmare, propunem restructurarea normelor respective. Observația este valabilă și pentru **lit. c)**.

La **alin. (1)**, expresia „Senatul universitar” va fi redactată cu inițială mică.

Totodată, fiind a doua menționare în text a actului normativ, acesta va fi redat sub forma „**Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare**”.

Observația este valabilă și pentru celelalte situații similare din proiect.

La **alin. (2)**, adverbul „inclusiv” va fi precedat de virgulă, iar cuvântul „menționate” va fi înlocuit cu termenul „prevăzute”.

Totodată, semnalăm că la art. 2, la care se face trimitere, nu sunt prevăzute patru dimensiuni, ci un număr de cinci tendințe. Prin urmare, este necesară revederea normei.

La norma preconizată pentru **actualul alin. (3) pct. i)**, pentru unitate terminologică cu Legea nr. 199/2023, propunem ca formularea „StudyinRomania” să fie înlocuită cu expresia „**Programului național pentru internaționalizare universitară «Study in Romania»**”.

La **actualul pct. vi)**, recomandăm ca norma să fie redactată astfel: „...) oferirea de suport adecvat **studenților internaționali**, precum activități de integrare, suport psihologic și acces la servicii de consiliere psihologică și în carieră, pentru a se adapta la viața și învățământul într-o țară străină”.

La **lit. d) teza întâi**, termenul „internship-uri” va fi redactat „**internshipuri**”. Totodată, apreciem că expresia „programe de experiență profesională” nu este proprie limbajului juridic sau celui comun; prin urmare, propunem reformularea acestei expresii.

La **lit. e)**, pentru a evita folosirea termenilor „integrarea” și „a se integra” în cuprinsul aceleiași fraze, recomandăm ca expresia

„integrarea perspectivei internaționale în programele de studii” să fie înlocuită cu expresia „**introducerea** perspectivei internaționale în programele de **studii**”.

La **lit. g)**, pentru cursivitatea normei, propunem ca expresia „oferirea de facilități” să fie redactată sub forma „**precum și prin** oferirea de facilități”.

La **lit. h)**, expresia „și resurse digitale pentru a flexibiliza oferta educațională” nu este suficient de clară în contextul dat; prin urmare, propunem reformularea normei.

La **lit. i)**, din rațiuni de redactare, termenul „participare” va fi redactat „**participarea**”, iar expresia „alte politici publice” va fi redată sub forma „**altor** politici publice”. Totodată, pentru evitarea unei formulări pleonastice, va fi eliminat termenul „partenere” din expresia „în **parteneriat** cu instituții de învățământ superior **partenere**”.

La **lit. l)**, apreciem că expresia „și în domeniul internaționalizării acasă” este lipsită de claritate; prin urmare, propunem reformularea normei.

La **lit. m)**, nu este clar ce este acela un eveniment offline. În ipoteza în care este un eveniment cu prezență fizică, norma va fi modificată în mod corespunzător. Observația este valabilă și pentru **lit. r)**.

La **lit. n)**, pentru un plus de rigoare în exprimare, recomandăm următoarea formulare a părții finale a normei respective: „... fizică, virtuală **și** mixtă pentru studenți și personal **didactic și nedidactic**”.

La **lit. p)**, pentru același considerent, sugerăm ca expresia „scutirea taxelor de studii” să fie înlocuită cu expresia „scutirea de **la plata** taxelor de studii”.

La **lit. q)**, propunem ca expresia „prin invitația la cursuri” să fie redactată sub forma „prin **invitarea** la cursuri”. Totodată, prin utilizarea termenului „alumni” în contextul dat, norma este lipsită de claritate; prin urmare, este necesară revederea acesteia.

La **lit. r)**, sugerăm ca expresia „ai instituțiilor de învățământ din România, de consolidare a acestor comunități” să fie redactată astfel: „ai instituțiilor de învățământ **superior** din România, **precum și** de consolidare a acestor comunități”.

La **alin. (4)**, din rațiuni de redactare a normei, recomandăm reformularea părții finale a acesteia astfel: „... **numărul** mobilităților fizice, virtuale **și** mixte, precum și colaborările în programe integrate

sau comune, **atât** în scopul monitorizării și evaluării, cât și pentru facilitarea politicilor bazate pe evidențe”.

6.13. La **art. 12 lit. g) și h)**, normele propuse vor debuta cu inițială mică.

La **lit. h)**, pentru un plus de rigoare în redactare, sugerăm ca expresia „Planul Național de Redresare și Reziliență” să fie înlocuită cu sintagma „Planul Național de Redresare și Reziliență **al României**”.

6.14. Norma propusă la **art. 14** reia practic prevederile art. 120 alin. (1) din Legea nr. 199/2023; prin urmare, pentru evitarea dublei reglementări, propunem eliminarea acesteia și renumerotarea articolelor subsecvente.

6.15. La **art. 17 alin. (1)**, sugerăm eliminarea **lit. g)** ca superfluă, având în vedere norma propusă la alin. (2).

La **alin. (2)**, pentru un plus de rigoare normativă, recomandăm următoarea formulare:

„(2) Lista indicatorilor de performanță **prevăzuți la alin. (1)** poate fi completată prin ordin al ministrului educației, **care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.**”

6.16. La **art. 18 alin. (1)**, semnalăm că art. 5 alin. (6) din Legea nr. 199/2023, la care se face trimitere, nu vizează evaluarea realizată de Ministerul Educației, ci responsabilitatea Ministerului Educației de a practica dialogul social. Prin urmare, propunem revederea normei de trimitere.

La **alin. (3)**, pentru cursivitatea normei și acuratețea exprimării, sugerăm reformularea părții finale a acesteia astfel: „... analizează datele colectate **și feedbackul** părților interesate”.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 1194/27.11.2024